

Revma netrápí jen seniory

MUDr. Eduard Šťastný z ortopedické kliniky 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Motol hovoří o nemoci, která nejenže dokáže život pacientů ovlivnit, ale bohužel ho také o dost zkracuje.

Správně se tato nemoc jmenuje revmatoidní artritida. A není to maličkost. Dokáže nemocnému člověku úplně znemožnit pohyb!

Uřčitě jste někdy viděli někoho, kdo má pokroucené prsty na ruku a nemůže se ani podepsat. Takový člověk zřejmě trpí revmatoidní artritidou, která představuje druhé nejčastější onemocnění kloubů. Postihuje přibližně 1 % populace a může se objevit prakticky v každém věku.

Často si tuto chorobu lidé pletou s osteoartrózou. Při té se však mechanicky opotřebuje kloubní chrupavka v důsledku stárnutí nebo nadměrné fyzické zátěže při nadváze či nevhodném jednostranném pohybu. Revmatoidní artritida

má zcela jiné příčiny. Běžně se zkráceně označuje jako revma, ovšem revmatických onemocnění je celá řada a jsou různého původu a s různým průběhem. Avšak revmatoidní artritida mezi ně bezesporu patří.

V ohrožení jsou také svaly nebo oči

Je to chronické zánětlivé onemocnění postihující hlavně klouby, ale i další pohybový aparát, jako jsou svaly a šlachy a leckdy i jiné orgány, třeba plíce, srdce nebo oči. Dosud není přesně stanovena její příčina.

na, ale vzhledem k tomu, že u 80 % pacientů se objevuje tzv. revmatoidní faktor (produkce protilátek proti vlastním buňkám, v tomto případě proti chrupavce, čímž je vyvolán zánět), přiklání se vědci a lékaři k tomu, že příčinou nemoci je porušený imunitní systém.

A kde hledat příčinu ať už náhlého, nebo postupného vypuknutí onemocnění? Kdy dojde k imunologickým změnám? Svou roli jistě hrají dědičné faktory ve spojení s vnějšími vlivy.

Riskantní cigarety

Nachází se stále více důkazů o tom, že stěžejní roli při vzniku revmatoidní artritidy hraje kouření. Ohrožení je zvláště velké u lidí, kteří mají zároveň genetické riziko vzniku tohoto onemocnění.

50 lety. V případě, že se onemocnění objeví před 16. rokem, jedná se o juvenilní artritidu.

Nemoc probíhá dlouhodobě a většinou přetrvává až do konce života. Střídají se období zlepšení stavu s atakami choroby.

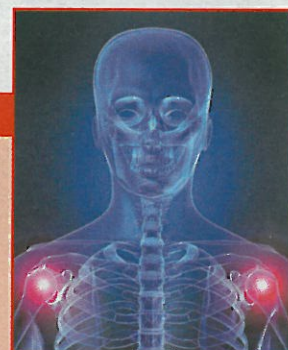
Onemocnění znemožní normální života

Postupně se omezuje pohyb, člověk nemůže vykonávat běžné každodenní činnosti. Výrazně se zhoršuje kvalita života, u poloviny dospělých nejpozději do 10 let nastává plná invalidita.

Bolest kloubů může mít vážnou příčinu – revma. Tím trpí i mladí lidé, dokonce děti!

1 Nejčastěji bývají postiženy klouby horních končetin, zvláště zápěstí a drobné klouby rukou. Velmi typické pro revmatoidní artritidu je souměrné postižení. To znamená, že jakmile onemocní klouby levé ruky, bývá současně zasažena i pravá ruka. Nemoc ale nevynechává ani velké klouby – ramena či lokty, kolena a kyčle.

2 Mezi příznaky revmatoidní artritidy patří zpočátku únava, pocit slabosti, člověk může i hubnout. Přidává se zvýšená teplota.

Revma napadá kloubní aparát symetricky. Když ohroží kloub, je postižen i ten na druhé straně.

Nemoc s dlouhou historií

* Revmatické choroby jsou staré jako lidstvo samo. Dokládá to i archeologie. Kostry s revmatickými změnami byly nalezeny například v Egyptě, kam tehdy lidé jezdili si tyto nemoci léčit. Slavné léčitelé měly chrámy bohyně Eset (řecky Isis, na obr. vpravo). Řecký lékař Hippokrates (460-377 př. n. l.) popisoval

rozdíly mezi kloubním hostcem (jak se říkalo revmatismu) a dnou. Revmatoidní artritida však byla jako samostatná nemoc popsána lékařem až roku 1858. Náš »nejslavnější revmatik« je ještě mladší: Je to Josef Švejk. Neměl však přímo revmatoidní artritidu, ale jiný typ revmatického onemocnění.

Vnějšími vlivy můžou být infekce nebo škodlivé látky, především nikotin.

Až třikrát častěji než muži jsou revmatoidní artritidou postiženy ženy, tvoří až 70 % pacientů. Choroba se u nich objevuje ve spojení s klimakteriem, převážně tedy mezi 40. a 60. rokem věku. Mohou jí ale onemocnět i mladí lidé a děti, přičemž se nejčastěji udává věk vypuknutí choroby mezi 25 až

Nejde o opotřebování kloubů

* Revmatoidní artritida nezasahuje páteř (vyjma krčních obratlů). * Vedle postižení kloubů se nemoc může projevovat i zánětlivými uzly v podkoží nebo vnitřních orgánech, zasaženy bývají i cévy aj. * Často se vyskytují i psychické poruchy, úzkost a deprese. * Revmatoidní artritida není způsobena opotřebením nebo poškozením kloubů. Podstatou je autoimunitní zánět. Přestože se jedná o zánětlivé onemocnění, postižené klouby nejsou zarudlé. * Nemoc dokáže narušit motoriku prstů a ruky natolik, že pacient např. není schopen vyčistit si zuby, zapnout knoflíky, zavázat tkaničky nebo udržet drobné věci pevně v ruce. Problém může dělat i odemčení dveří. * Pacienti prožívají dlouhodobá únava až vyčerpanost.

nitní zánět. Přestože se jedná o zánětlivé onemocnění, postižené klouby nejsou zarudlé. * Nemoc dokáže narušit motoriku prstů a ruky natolik, že pacient např. není schopen vyčistit si zuby, zapnout knoflíky, zavázat tkaničky nebo udržet drobné věci pevně v ruce. Problém může dělat i odemčení dveří. * Pacienti prožívají dlouhodobá únava až vyčerpanost.